

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень: В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Товариство "Українських Робітничих Вістей" Переплата на рік \$4.00 Рукописи не звертає ся. Адреса:—

UKRAINIAN LABOR NEWS cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.

В ДЕНЬ 50-ОТ РІЧНИЦІ ПАРИЖСЬКОЇ КОМУНИ.

П'ятдесят літ минуло вчора від того часу, як парижські робітники проголосили в Парижі Комуни, яка прожила лише 72 дні, але в серці кожного свідомого робітника, в кожного революціонера вона живе і по нинішній день і не умре ніколи. Це була перша спроба організованих робітників встановити диктатуру пролетаріату, яка їм зовсім адала ся, але якої вони не були в силі вдержати.

Парижська Комунa впала... вона зістала втоплена в руках робітничої крові, але Парижська Комунa живе, і нинішні революціонери цілого світа — бачуть в ній "першу, хоч дуже бліду, зорю республіки пролетаріату", як висловлював ся Лавров.

Довгий і тернистий був шлях боротьби французького пролетаріату, який привів його 18. марта 1871 року до проголошення першого в світі робітничого правління, до проголошення в Парижі Комуни.

Французи мали Комуни ще і перед тим. Вони мали Комуни в 1792 році; але ся комунa не дивлячись на свою революційність, не була дійсною виринкою волі пролетаріату, бо вона була щось середнього між буржуазією і пролетаріатом, і ся позиція привела її до повного розгрому, а її провідників — до гільотини. Комуна-ж 1871 року взяла від своєї попередниці тільки назву, але ні своім складом, ні своїм стремлінням не була до неї подібна.

Парижська Комунa, повстала 18. марта 1871 року, стала першим "славішим виступом нового суспільства", як казав Карл Маркс; першим історичним приміром "диктатури пролетаріату", як сказав Ф. Енгельс. Тому, коли говорять ся, чи пишуть ся про Парижську Комуни, то розуміють ся Комуни з 1871 року. Але ми вернемо назад і скажемо кілька слів про те, що привело парижський пролетаріат до проголошення Комуни.

Після великого триденного бою на барикадах Парижа, дня 24. лютого 1848 народ повалив правління короля Луїса-Філіппа і проголосив республіку. Буржуазія перелякалась і щоби не допустити до повстання комуни, віддала владу в руки уміреного соціаліста Луїса Блана і його товариша, робітника Альберта. Віддавши Париж в руки тимчасового правління соціаліста Луїса Блана, буржуазія за його плечима почала організувати на провінції контрреволюцію, збирала свої війська довкола Парижа і підготувала напад. Робітники Парижа, а особливо так звані комуністи-матеріалісти зрозуміли заміри буржуазії і дня 15. мая 1848 р. спробували повалити правління і розігнати Національне Зібрання, але їм се не удало ся. Через місяць пізніше, буржуазія, яка мала вже сильну армію і була певна своєї перемоги, страшними утисками, голодом і безробіттем викликала робітників на повстання. Почалась велика боротьба, яка тривала кілька днів. Вкінці буржуазія перемогла. Почалась страшна реакція, яка тягнулась цілих дванадцять літ і привела в 1852 році до проголошення монархії, на чолі якої став Наполеон III. Революцію було втоплено в крові.

Після повалення французької республіки страшна реакція запанувала і в інших краях Європи, як в Австрії, Пруссії і Угорщині.

Робітничий рух у Франції почав відживати вже пізніше і нарешті в 1866 році прийшло до порозуміння між французькими і англійськими робітниками і вони заснували Міжнародний Робітничий Союз, який прибрал назву: I. Інтернаціонал.

Від часу заснування I. Інтернаціоналу у Франції знова почав ся великий робітничий рух, на сей раз вже більше пляновий і організований. Реакція почала йти на уступки і згодилась була навіть на "ліберальне" міністерство. Тимчасом заострилися відносини між Пруссією і Францією і в липні 1870 року між ними країнами відбула війна. Пруський міністер Бісмарк з генералом Мольке, лучивши всі німецькі королівства і побивши Данію та Австрію, задумали відібрати від Франції Алазашю і Лютарингію.

Наполеон III. з своїми монархістами також бажав сеї війни. Він вірив в свою перемогу і думав забезпечити нею своє істновання на французьких престолі. Але на сей раз воєнне щастя французьким монархістам зрадило. Армія Наполеона зістала розбита і 2. вересня піддала ся Німцям в полон разом з Наполеоном III., а 4. вересня в Парижі знова було проголошено республіку.

Але се проголошене буржуазної республіки прийшло вже за пізно. Робітники по цілій Франції почали бунтуватись, а німецькі війська йшли в глук краю і нарешті облягли Париж. Буржуазія була безрадна. Для оборони Парижа вона почала організувати національну гвардію, уоружуючи тим самим робітників. Але національна гвардія не вірила буржуазії і настояла на тим, щоби всі офіцери гвардії були вибрані самими жовнірами. З тих офіцерів національної гвардії сформував ся Центральний Комітет, в котрім перевисшали робітничі елементи а навіть члени I. Інтернаціоналу.

Коли німецькі війська заняли Париж (28. січня 1871 р.), то вони не осмілились розоружити національну гвардію, яка окопалась на вершині Монмартру. Але скоро лише німецькі війська вступили в Париж, як французька буржуазія рішила сама розоружити національну гвардію. Буржуазне правління було тоді під проводом Тієра, одного з найвідлітших міністрів короля Луїдвика-Філіппа сорокових років. Він знав, що національна гвардія добровільно оружа не віддасть, а повести отверт наступу на Монмартру було немислимо, бо там були сильні і добре уоружені артилерійські позиції. Він дав тайний розказ правительству військам, щоби вони вночі з 17 на 18 марта заняли головні позиції, а головню захопили артилерію національної гвардії. Але робітники Парижа по руках правительствених військ спостережали заміри Тієра і вирушили на оборону національної гвардії. Правительственичі війська, які після були заняті Монмартру, злучились з національною гвардією, арештували своїх генералів Клемана і Тома, які опісля зістали розстріляні. Тимчасом інші робітничі батальони і робітничі маса кинулись до міського Ратуша а криками: Комуна!

І так під вечір 18. марта Париж був вже в руках національної гвардії, а правління Тієра боячись, щоби решта його

війська не перейшла на сторону пролетаріату, відкликало з Парижа свої війська і само втікло до Версаля.

В Парижі зістала проголошена Комуна. Пролетаріат святкував робіду.

"Сильно бились серця у Парижан в ті весняні дні 1871 року. Всі відчували, що починалось щось нове, зароджувалось щось еше небувале в історії", писав Крапоткін.

Перші відозви і прокламації Комуни були підписані самими звичайними робітниками.

Але сей Центральний Комітет, вибраний батальонами національної гвардії не був рішучий.

"Скромне, трохи боязливе почуте трізної історичної відповідальності і бажане як найскорше відцепитись від неї — писав Лавров — помічав ся у всіх прокламаціях того Центр. Комітету, в руках которого опинила ся судьба Парижа".

Центральний Комітет сейчас після занятя Парижа проголосив міські вибори в Комуни, в котрих взяли участь 230 тисяч Парижан, і 28. марта зібралась Рада Комуни.

"Се була перша помилка Комуни", писав Крапоткін, бо до Комуни при виборах увійшли непевні елементи, а навіть 15 отвертих прихильників Тієра, які вскорі після виборів примушені були виступити з Комуни.

Не вважаючи на те, що Комуна находилась під проводом уміреного соціаліста, вона сміло рукою почала ломати старого буржуазного ладу. Вона проголосила відокремлене церкву від держави і школи від церкви; вона скасувала нічну працю і пекарнях і платяно за помешкане від жовтня 1870 р. до липня 1871 р. Декреті фабрики проголосила власністю робітників, заборонила накладати на робітників грошеву кару і віддавати їх від робіт.

Если порівнати тодішні ухвали Парижської Комуни з нинішними ухвалами совітського правління, то вони покажуть ся дуже незвичайними, але треба взяти на увагу те, що думка про націоналізацію заводів, фабрик і банків в ті часи не вирішувалась еше отверто навіть в I. Інтернаціоналі.

Комуна багато а много не зробила того, що вона повинна була зробити: вона не осмілилась проголосити всі домі власністю народу; вона бояла ся проголосити банки націоналізованими і захопити їх під свою владу; але вона для сего і не мала досить часу. Кругом Парижа стояли німецькі війська. З Версаля, з місця осідку правління Тієра, насувалась над робітничим Парижем чорна хмара реакції. Версальці хотувались до боротьби з Комуною. Вони заключили з вчерашніми своїми ворогами — Німцями, угоду і Німці випустили з полону цілу французьку армію, яку версальці ужили проти робітничого Парижа. Комуна допустилась одної дуже великої помилки, що довірила головний форт на дорозі з Парижа до Версаля американському "генералови" Клаузеві, який обіцяв заховати неутрачність в боротьбі Комуни з версальцями. Коли-ж війська Комуни вирушили на Версаль, то "нейтральний" генерал розпочав на них стрільбу.

Нарешті 100-тисячна армія версальців, привезена з німецького полону, при помочи сточних доволка Парижа німецьких військ почала піступати до Парижа. Армія версальців почала бомбардувати робітничі ділянки з великих армат. Батальони національної гвардії гинули на передових позиціях, обороняючи перед сильнішим численно ворогом комуністичний Париж. Але версальці перемогли і 21. мая увірвались в Париж. Почалось страшне кровопролиття. Цілих 8 днів продовжалась різня робітників, яка стала відома в історії під назвою "кровоавотіжня". Найліпші робітничі провідники, генерали національної гвардії, гинули поруч з робітниками на барикадах Парижа. 17.000 трупів було піднято на вулицях Парижа протягом одного тижня. А всіх убитих, замучених і засланих на каторги та в'язниці Нової Каледонії було около 100.000 робітників. Так втоплена в кров Парижська Комуна французька буржуазія, в той час як захопили 18. марта 1871 року в Парижі в свої руки владу, Комуна ростріляла тільки двох ворожих генералів.

Так героїчною смертю умерла Парижська Комуна, котра перша проголосила, що прапор Комуни є прапором світової республіки. I. пролетаріат цілого світа прийняв сей прапор, він прийняв заповіт першого робітничого правління.

Комуна умерла, але і умерла вона наводить страх на буржуазію цілого світа, бо се умерли тільки перші борці за Комуни, зо котрими йде вже велика і мотуча армія пролетаріату цілого світа. В сернях революційного пролетаріату "Робітничий Париж з його Комуною завжди буде шануватись", — писав Карл Маркс, — як славіний виступ нового вільного суспільства".

Волицько.

БАНКРОЦТВО СОЦІЯЛ-ПАТРІОТИЗМУ.

Революція є локомотивою історії — говорить Карл Маркс в "18 Брумайра Людвика Наполеона". Горе тим, що пробують стримати розгін той локомотиви або старують ся справити її на фальшивий тор. Нічим є нужденні перешкоди, їх змете мотуча локомотива і дальше поможит до вигиненої цілі. Російські соціал-патріоти в особі партії меншевиків і "соціал-революціонерів" старали ся також стримати розвиток робітничої революції і зістали нею похоронені на завсідги.

Мартова революція, що відбула в третім році кровавої імперіалістичної війни, відразу покликкала до політичного життя багатоміліонної маси пролетаріату в Росії. На розвалинах царату треба було творити нове суспільне життя. Як мало бунт се жите: чи дальшим утиском працюючих мас пануючою класою, закрашенням тільки рожевим буржуазним лібералізмом, чи остаточним визволенням робітничої класи — загадка ся вимагала якнайскоршої розв'язки.

Соціал-патріоти розв'язали сю загадку в користь буржуазії, твердячи, що в Росії не прийшло еше час на соціалну революцію, що робітничі класи мусить задоволити ся буржуазними реформами і демократичною республікою з парламентом на чолі. Інші однак і зовсім відрубні ціл поставила собі

селян, находячих ся під впливом дрібномишанської демократії. Жовніри зістали покликані до політичного життя, заки ще аспіли освоїти власну політичну програму. Не дивно отже, що армія послала до Рад не дійсних представників жовнірської маси, але інтелігентів меншевиків, котрі амили заімпонувати масам революційними фразами, але котрі рівночасно не вірили тим масам, будучи звязаними душою з буржуазним табором, з котрого вийшли і в котрім виховали ся.

На гачок революційної фразеології соціал-патріотичних партій меншевиків і есерів вдала ся також з початку взяти менше свідому часть пролетаріату більших міст і провінцій. Перший Всеросійський Зїзд Рад, котрий відбув ся в Петрограді дня 3. цвітня 1917 року, був триумфом соціал-патріотів: 87 проц. делегатів (на 790) мали меншевиків і есерів. Була се перша стадія коаліційного (буржуазії і представників робітничої класи) правління з Керенським на чолі. Лучшим тоді за соціал-патріотами масам видавало ся, що занята меншевикими і есерами служальна позиція, позиція посередна між програмою буржуазії а програмою революційної партії большевиків, зможе скоро закінчити війну, а конститувант (установчі збори), котрі обіщавано вкоротці скликати, закріпить такий стан речей, при котрім новки і віви будуть задоволені.

Треба було дальшого розвитку революції, ряду діямихих досвідів, щоби розв'язала ся злуза мас і щоби вони побачили, як ганебно зрадили їх фальшиві меншевицько-есерівські провідники.

На сі досвіди не треба було доводити. Коаліційне правління не оказало ся цілковито зрядом пануючої класи. Меншевики і есери стали в правління з нужденним додатком, що служив буржуазії за знаряд отуманення працюючих мас і хороною для їх злочинних і контрреволюційних замірів. Війна тривала дальше. Господарська руїна зростала. З обіщаваними реформами все зовнішане. Революція не посувала ся ані на крок вперед.

Над революцією свідомого пролетаріату панував угодорий дрібномишанський сентимент, а над угодорий дрібномишанством панував свідомий контрреволюційний бляк поміщиків і капіталістів. Робітничі і жовнірські Ради стали зрядом підпорядкованим інтересів революції інтересам пануючої класи.

Такий стан речей з одної сторони, а усильна пропаганда свідомих революціонерів большевиків з другої впливали на скорі отверезані мас з соціал-патріотичного дурману. Для міліонів робітників працюючих стало ясным, що партія меншевиків, на прапорі котрої видивлялись: "Пролетарі всіх країв, єднайте ся!" затягала капіталістичну війну, що вона тих пролетарів розлучала і змушувала до взаємної різни, що партія есерів, називаюча ся оборонительною працюючого сільськогосподарського люду, котра на своїм прапорі винисала кляч: "Земля і Воля" — закріплювала панованне поміщиків і перешакала боротьбу люду за його свободу.

Людська класова боротьба щораз більше відділяла дрібномишанських соціал-патріотичних провідників від мас пролетаріату і вже по шести місяцях ряди меншевиків і есерів дуже ріднуть, а більшість пролетаріату стає по сторони революційної партії большевиків.

Керма революції поступенно переходить до рук промислового пролетаріату і хотий еше верешать дрібномишанські фразеології і коаліційне правління, то однак кожний передчуває, що кінець його близький. Чим більше приближав ся пролетаріат до революційного кляча: "Вся власть Робітничим Радам", тим більше меншевиків і есерів приближали ся до табору буржуазії.

Коли нарешті в листопаді 1917 р. дорогою збройного повстання пролетаріат повалив правління капіталістів та їх слугу і власть перейшла до Робітничих Рад, то меншевики і есери

ри найшли ся по противній стороні барикади. Оставала їм еше одна надія: конститувант, звана масами "учределкою". Вони думали, що їм удасть ся дорогою перетягнення на свій бік зацофаних елементів серед пролетаріату і при помочи селянства повернути до буржуазної "демократії" і знова відсунути на другий план Робітничі Ради. Але було вже за пізно. Коли-б конститувант була скликана еше за панованя соціал-патріотів, то без сумніву вона по якімсь часі була-б тоді здискредитувала ся в очах працюючих мас, як і самі соціал-патріотичні правління. Тепер однак конститувант була вже здискредитована завчасу. Більшість послів до конститувант творили меншевики і есери (побіч буржуазії) і то тоді, коли вже були зненвиджені робітничою класою. Від такої конститувант революційний пролетаріат нічого для себе сподівати ся не міг.

Власть перейшла від знова до Керенських, Чернових і Церетелів, котрі не спосібні були кермувати революцією, позаяк не мали найменшого опертя в одній революційній класі: пролетаріаті. Повстане конститувант означало би для пролетаріату посунене ся назад від форми пролетарської демократії, від диктатури пролетаріату до буржуазної "демократії", до диктатури буржуазії. Конститувант стала боляком на тілі робітничої революції.

Боляк той вимагав хірургічної операції і тою операцією могло бути тільки розгінане на чортів вітри той конститувант. Пролетаріат Росії не завагав ся ані на хвилино се зробити, розгінавши "учределку" в ті самі дні, в котрім вона зібралась ся.

Від той хвилі клячем меншевиків і есерів стає кляч повороту до конститувант проти власти Робітничих Рад. Сі партії, вже яко штаби без армії, отверто працюють в таборі поміщицько-капіталістичної контрреволюції. Плутоучи ся під ногами контрреволюційних "правління" на полудни, істинно і сході, зазнають вони також там цілковитих поражок. "Правління" ті користають з усугу меншевиків і есерів для замаскування перед залюдом своїх чорносотенних замірів, для прикриття їх заслоною конститувант. З хвилею однак, коли в тім чи іншій місці контрреволюція укріпляєть ся, меншевиків і есерів викидають як Муринів, що сповнили свої ролю і можуть собі вже відійти. Так з ними поступив Колчак, так поступив також з ними Денікін.

Нині по трох роках боротьби блукають соціал-патріоти як тіни. З оставшої горстки дрібномишанських інтелігентів заледви часть узнала нарешті "під усльями" Совітську власть, граючи комічну ролю "опозиції", часть однак дальше вислуговуєть ся контрреволюції, беручи участь в генеральських заговорах проти Совітської влади.

Однак мотучість революційної комуністичної партії большевиків росте з дня на день. Свідчить про се зріст скількох партій і що зїзди відбували ся в часі домашньої війни, коли не з кожного місяця могли делегати прибути.

Але і повисше число виразно вказує, як минула в Росії слава соціал-патріотів. I если розбитками зради соціалізму оталяло що, то хіба співчуєть таких самих зрадників як вони, що нахотять ся еше на Заході Європи.

Фалшивики революційної теорії Маркса і Енгельса можуть так довго продовжати свою зрадничу роботу, доки той теорії не зрозуміють багатоміліонної маси, стаючи не тільки історичною силою, але і самою історією безпосередньої революційної практики пролетаріату.

Тоді само жите спалить всі мости, що лучать угодувів з пролетаріатом. Світ ділит ся на два ворожі собі табори і хто

не є з робітничою класою, той є проти неї.

Банкромство соціал-угодовства в Росії є передовсім банкрутством програми опортуністів, які отуманюють від ряду літ робітників і зводять міжнародний пролетарський рух на манівці вислутованя ся і запроданя ся буржуазії. Досвід пролетаріату Росії стає поступенно досвідом пролетаріату інших країв. Судьба соціал-патріотів всюди буде однакова. Поміренне соціал-опортунізму, його лебединий спів, що розлягаєть ся над сірими ділянками робітничої Європи, є виступом дійсного пробудженя ся міжнародної робітничої класи.

Тиме пановане ясных панів, гинуть також і їх слуги. А локомотива історії мчить щораз скорше вперед, щоби нарешті вести працююче людство в золоті ворота нового і айшого завтра. П. Збігнєвіч.

БІЛОРУСЬКИЙ СОВІТ-СЬКИЙ БУФЕР.

Радянська Білорусь переживає тепер творче піднесення енергичного плодотворного будівництва.

Мир з Польщею, підписаний в Ридзі, дав Білорусі необхідну передішку, — і як тільки найшла ся можливість, було скликано в початку грудня в столиці Білорусі — червоному Мінську міський Сівіт Робітничих і Червоноармійських Депутатів. Передвиборна боротьба з "Бундом", який має в Мінську своїх добрих робітників, дала комуністам повну перемогу і Мінський Сівіт в своїй переважачій більшості — є комуністичний.

Слідом за вибором Мінського міського Сівіту по всіх повітах Білорусі було скликано зїзди Сівітів, а в Слуцькому і Мозирському повітах — зїзди Ревкомів.

Зїзд Сівітів Білорусі прийняв також два рішеня, маючи величезне державне значення: був потверджений мандат правління Р.С.Ф.С.Р. на ведення від імені С.С.Р.Б. мирових переговорів з Польщею і ратифікований заключений в Ридзі преіліментарний договір.

В середині грудня в Мінську відбув ся зїзд Сівітів Білорусі, на якому було вибрано Центральний Виконавчий Комітет і сконструовано Совнарком.

В той час найліпші робітники Білорусі приїхали на VIII. Всеросійський Зїзд Сівітів, щоби тут, в центрі Федеративної Республіки, прийняти участь в творчій роботі виробленя господарського плану.

В Білорусі є найширші можливості господарського виробленя. При деякій піддержці центра Білорусь зможе швидко стати на міцні ноги, щоби розвинути свій промисл і продукцію.

Важним для Білорусі є і вирішене земельної проблеми. Білорусь була дуже довгий час театром воєнних подій, і ясно, що земельна проблема в ній еше не розв'язана у всій повноті.

VIII. Зїзд Сівітів став змогою всім Совітським Республікам, звязавшим свою судьбу з Р.С.Ф.С.Р., знайти загальну лінію політики і в відношенню одного до другого, і до Антанті, яка готова роздавти при першій нагоді кожду робітничо-селянську республіку.

Білорусь — Совітська Білорусь є самостійним державним організмом, звязаним федеративними вузлами з Р.С.Ф.С.Р.

Плхудський мріяв про утворення буферних республік, які помагали-б між Совітською Республікою і Польщею.

Білорусь здійснила сю ясновельможну гадку, але з деякою поправкою. Білорусь є буржуазною Совітською Республікою, аванпостом комунізму на Заході. Трудові маси Білорусі міцно держать в руках боеве, окривлене кровю борців червоне знамя.

I ми глибоко переконані, що вона не випустить його з рук, готові в кожду хвилино взяти на себе натиск імперіалізму.

В. Ашмарин. ("Известия")